THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No. 251.) CHICAGO, ILL., SOBOTA, 31. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER 31, 1927. LETNIK XXXVI.

Evropa trepeče v mrazu.-Hickman usmrtil lekarnarja.

V ANGLIJI ŽE NI BILO SEDEM IN ŠTIRIDESET LET TAKO HUDE ZIME KAKOR JE LETOS. — V BELGIJI SO VOLKOVI NAPRAVILI VELIKO ŠKODE ŽIVINOREJCEM. — VIHARJI V FRANCIJI.

London, Anglija. — V Angliji vlada huda zima, kakršne ne pomnijo že 47 let. Po nekaterih krajih je sneg zapadel tako visoko, da je ves promet ustavljen. Mala mesta in vasi v bližini Londona so že več dni odrezane od ostalega sveta. Ljudstvo se ne more nikamor ganiti; vse pokriva debela plast snega in zima pritiska neznosno. Za praznike so bili prebivalci preskrbljeni z živeži, katerih je pa pričelo primanjkovati. Iz nekaterih manjših mest so pošiljali radio signale za pomoč.

V nedeljo se je iz Londona odpeljalo precejšnjo število avtomobilistov ven na deželo. Večina se pa ni mogla vrniti v mesto z avtomobili, ker je vse ceste sneg zametel. Pustiti so morali vozila v snegu in peš tavati do bližnjih hiš, da niso tudi sami ostali v snegu.

Cene življenjskim potrebščinam so znatno poskočile; čuti se tudi pomanjkanje mleka in zelenjave, ker kmetje ne morejo v mesto.

Bruselj, Belgija. — Promet domalega po celi Belgiji je ustavljen vsled viharja in snežnih metežev. Ceste so pokrite visoko s snegom. V zapadnem delu kraljestva so se pojavili volkovi iz bližnjih gozdov in povzročili veliko škode živinorejcem. V okolici Ostenda je vojaštvo zaposleno pri odmetavanju snega.

Pariz, Francija. — Pristanišča ob angleškem kanalu, ob Atlantiku in Sredozemskem morjem, so vsa polna parnikov, ki ne morejo na odprto morje vsled silnih viharjev. Vlačilci so bili zadnje dneve zelo zaposleni v Havre, ko so pomagali poškodovanim parnikom do kraja.

—o—

ITALIJANSKI PODKONZUL UMORJEN V RUSIJI.

Odesa, Rusija. — Ruski banditi so napadli italijanskega podkonzula v tukajšnjem mestu, oropali so ga vseh dragocenosti, vzeli so tudi obleko, ki jo je imel na sebi in celo zlato plombo iz ust, nakar so ga ubili. Banditje so pobegnili.

—o—

SMRT POD VLAKOM.

Bloomington, Ill. — V tukajšnji bližini je šel čez železniško progo 60 letni lekarnar W. D. Hall, ko pridrvi vlak, ki moža podere na tla. Zadobil je tako težke poškodbe, da je takoj nato izdihnil.

NAROČNIKOM NA ZNANJE.

Ker se bo praznik Novega leta v Združenih državah praznoval v ponedeljek, dne 2. januarja 1928, ker slučajno Novo leto pade letos na nedeljo, zato bo delo v naši tiskarni v ponedeljek počivalo in torkova številka ne izide. Prihodnja številka A. S. izide zopet v sredo, dne 4. januarja, kar naj blagovolijo naročniki blagohotno vzeti na znanje.

HICKMAN IZDAL TOVARIŠA.

Hickmanovega tovariša, s katerim sta skupno napadla lekarnarja v Rosehill, Cal., in ga usmrtila, imajo že pod ključem.

—o—

Los Angeles, Cal. — William Edward Hickman, ki je umoril 12 letno Marian Parker, ima na vesti več zločinov. V zvezi je tudi z umorom Ivy Thomsa, lekarnarja iz Rosehill, Cal. Hickman je izpovedal, da mu je pri tem umoru pomagal njegov tovariš Welby Hunt iz Alhambra, Cal. Hunta so takoj aretirali. Pri zasliševanju je Hunt izpovedal glede umora lekarnarja isto kakor Hickman. Ta umor je bil izvršen lansko leto meseca decembra. Oče Hunta je bil odličen meščan v Alhambra, ki pa je izvršil samomor. Skočil je s Pasadena mostu, kjer si je že več oseb končalo življenja.

S Hickmanom postopajo v ječi zelo lepo. To pa le zato, da smatra mladenič detektive in ječarja kot prijatelje, katerim polagoma pove vse kar ima na vesti. Vedno je eden izmed jetniških uradnikov pri njemu. Ti so izvežbani v svojem poslu in dobro vedo kdaj imajo najlepšo priliko, da izvlečejo od obtoženca, kar želijo vedeti. Tako so tudi Hickmana večkrat čez dan vprašali, če ima še kakšen drug umor na vesti. V sredo so ga vprašali to vprašanje neštetokrat. Proti večeru je ječar sedel prav tik njega in ga nagovoril takole: "Hickman, veš, da boš moral umreti. Povej vse kar te teži. Povej, si umoril še koga drugega?" Hickman se naglo obrne proti ječarju rekoč: "Sure —!" Prosil je za papir in svinčnik, nakar je napisal podrobnosti o roparskem napadu na lekarnarja v Rosehill.

—o—

VODA V VODNJAKU ZASTRUPLJENA.

Denver, Colo. — Poročajo, da so našli strup v vodi, katero pijejo skebi, ki delajo v koloradskih premogovnikih. Ni treba posebej omenjati, da so ta slučaj operatorii takoj izrabili proti stavkujočim premogarjem, češ, da so to oni storili z namenom, da bi zastrupili delavce, ki delajo.

Oblasti še vedno preganjajo stavkujoče premogarje, člane I. W. W. Veliko število so jih odgnali v ječe. Sedaj jim celo prepovedujejo, da ne smejo spati v dvorani, kjer zborujejo člani I. W. W., da je to proti zdravstvenim naredbam.

—o—

QUEBEC — PROVINCA ČEBELARJEV.

Quebec, Kanada. — V tukajšnji provinci je 7,800 čebelorejcev, katerih skupna vrednost panjev je cenjena na $2,000,000. Od lanskega leta se je število čebelarjev pomnožilo za 800.

VELIK POŽAR; ŠKODA $500,000.

New York, N. Y. — Ogenj je izbruhnil v Butler Bros. department trgovini, ki je napravil pol milijona dolarjev škode. Ko so gasilci s cevjo nameravali iti v spodnje prostore, se je osemnadstropno poslopje zrušilo. Če bi se to bilo zgodilo le par minut pozneje, bi bilo med gasilci precejšnje število mrtvih. Kako je ogenj nastal ni znano.

TRAGEDIJA NA RANČI — ŠTIRJE MRTVI.

Sin rančerja ustrelil tri brate, četrtega ranil in nato tudi sebi končal življenje. — Kaj ga je do tega privedlo, ni znano.

—o—

Bakersfield, Cal. — Ko je bila družina 76 letnega lastnika velike ranče, z imenom Villarda, pri zajtrku, je Albert Villard, star 50 let, starejši sin, začel streljati z revolverjem na svoje brate, ki so z materjo in očetom sedeli pri mizi. Skočili so pokonci, vzeli so mu revolver, a potegnil je drugega in streljal dalje, le tako, da ni zadel očeta ali mater, pač pa na svoje štiri brate. Trije so padli smrtno zadeti po tleh, četrti, Joe, je zadobil težke poškodbe. Albert je takoj nato odšel iz hiše. Tudi Joe, ki je bil ranjen, se je s težavo vlekel do soseda, oddaljenega dve milji, kjer so obvestili oblasti.

Takoj po tem dogodku je šel Albert Villard k drugemu sosedu, z imenom Joe Panero. Le tam je pustil zapečateno pismo, v katerem prosi soseda, naj skrbi za njegovo ženo in devet otrok, nakar se je z avtom odpeljal. Kmalu na to je našel Walter Rice iz Tulare, na cesti, oddaljeno devet milj od ranče, na avtomobilu obešenega Alberta.

Sosedje so izpovedali, da jim drugega ni nič znano, kakor to, da se je Albert jezil nad svojimi brati, rekel je, da ga hočejo pripraviti ob njegov delež na ranči.

—o—

ŽRTVE ZASTRUPLJENEGA ŽGANJA.

Winnipeg, Man. — V tukajšnjem mestu je v teku 16 urah prišlo enajst oseb ob življenje, ki so pile "moonshine". Te brozge se dobi največ v kitajskem delu tega mesta.

—o—

— **Wabash, Ind.** — Ora Tomlinson, star 55 let, ni mogel gospodarju plačati renta, za kar ga je ta hotel postaviti na cesto. To pa je moža tako užalostilo, da je rekel, da ne bodo živega vrgli ven. Res je bilo tako, kajti našli so ga v stanovanju obešenega.

— **Chicago, Ill.** — Miss Margaret Barrie, kanadska državljanka, je imela tukaj službo kot bolniška strežnica. Ker pa ni hotela postati državljanka Zedinjenih držav, je bila odpuščena iz službe. Ker je dovolj strežnic, ki so tukajšnje državljanke, se v bolnišnice le take sprejemajo.

SLEPI SKAUT.

Slika nam predstavlja Davida McDaniela, starega 15 let, ki se nahaja v šoli za slepe v Jacksonville, Ill. Prišel je slep na svet. Daniel je član "Boy Scout" organizacije in dober gozdar, kajti pozna 21 vrst drevja; čim se le dotakne debla, takoj pove, kakšno drevo ima pred seboj.

KRIŽEM SVETA.

— **Plymouth, Anglija.** — Herbert Darling Foster, profesor na Dartmouth zavodu, se je v Cornwallu, v nekem hotelu med plesom mrtev zgrudil po tleh.

— **Jacksonville, Ill.** — Lee Edwards, star 15 let, se je igral s puško, katera se je po nesreči sprožila. Strel je zadel 8letnega sosedovega dečka, ki se je mrtev zgrudil na tla.

— **Detroit, Mich.** — Detroitski višji šolski svet je sklenil podeliti Mrs. Evangelini Lindbergh, materi drznega letalca, zlato častno kolajno.

— **Ann Arbor, Mich.** — Poslopje vseučilišča za ženske na prostorih Michiganske univerze, bodo v kratkem začeli zidati, za kar so nabrali skupaj $1,000,000.

— **Pana, Ill.** — Tukaj je umrl William J. Scovil, lastnik grocerijske trgovine, katerega je ranil pri napadu neki ropar.

— **Manila, P. I.** — Tatovi so udrli v tukajšnjem mestu v hišo Isauro Gabaldona, filipinskega komisarja, ki se nahaja v Washingtonu. Odnesli so dragocenosti v vrednosti 43 tisoč dolarjev. Policija je izsledila tatu v osebi Cayetana B. Garcia, katerega je komisar vzel za svojega. Pri njem so našli skoro ves plen.

— **Baltimore, Md.** — Miss Nanine H. Ulman, domačinka iz Baltimore, je te dni poročila grofa Alfreda de Nieychowskija, nečaka barona Hengelmuellerja, ki je bil več let avstrijski poslanik v Washingtonu.

— **New York,** — Richard Cantin, star 35 let, pilot, ni hotel počakati, da bi umrl kot žrtev poklica, temveč si je sam končal življenje. Cantin je domačin iz Chicage, kot vzrok samomora se navaja, ker ga je zapustila žena.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

VIHARJI NA SEVERU; VEČ MRTVIH.

Seattle, Wash. — Poročajo o silnih viharjih v zalivu Aljaske. Pogrešajo čoln, na katerem je večje število potnikov, ki pa so najbrže vsi utonili. Iz Aleutian otoka prihaja poročilo, da je prišlo več oseb ob življenje v viharju, kakršnega že dolgo ne pomnijo. Neki čoln pogrešajo že par tednov; radi velikih kosov ledu v vodi, ne morejo reševalci na pomoč.

LINDYJEV POLET V GUATEMALO.

Letel je nad ognjeniki in puščavo ter srečno brez nezgode prispel do cilja. — Prvo mesto v Guatemali je bilo zgrajeno pred 400 leti.

—o—

Guatemala City, Guatemala. — V sredo popoldne je priletel Col. Charles Lindbergh v Guatemala City. Razdaljo iz Mexico City do tukaj, 675 milj, je preletel v 6 urah 56 minutah. Torej je letel z brzino, nekoliko manj nego 100 milj na uro. Letel je nad ognjeniki in gozdovi ter goščavo, imel je tudi topot srečo, da ni imel med potjo nobenih neprilik. To leto je minulo ravno 400 let, odkar je bilo zgrajeno prvo mesto v Guatemala državi.

Pri sprejemu v Guatemala City, mu je predsednik Lazaro Chacon, pripel na prsi zlato kolajno. Pri sprejemu je bil navzoč polkovnik Francisco Amado, ki je rekel Lindyju: "Junak Atlantika in poslanik zraka" ter "najboljši aviatik, kar jih je še kdaj bilo."

Lindy je odletel iz Mexico City v sredo zjutraj ob 6.35. Njegova mati, Evangeline L. Lindbergh, ki ga je obiskala v Mexico City, se je 21 minut zatem dvignila v zrak z letalom in poletela proti Zed. drž.

—o—

DELO V OROŽARNI POČIVA.

Na Rock Islandu, kjer je prostora za 30,000 delavcev, jih je le 650 zaposlenih. — Vrednost orožarne je cenjena na $359,288,850.

—o—

Rock Island, Ill. — Na otoku v Mississippi reki se nahaja na 896 akrov zemlje orožarna, ki pa zdaj počiva. Po zatrdilu vojnega tajnika Davisa, je dežela nezadostno preskrbljena z vojnim materijalom, tukaj pa razjeda rja stroje za izdelovanje tankov, topov in aeroplanov. Stric Sam ima na tem otoku investiranega $359,288,850, na poslopjih, kar je vredno zemljišče in strojih za izdelovanje vojnih potrebščin. V orožarni je zdaj zaposlenih le 650 delavcev, kjer jih lahko dela 30,000. Militaristi kritizirajo vlado, ker ne dovoli sredstev, da bi se tukaj delo odprlo, ker po njihovem zatrdilu je dežela slabo preskrbljena z vojnim materijalom.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz neodrešene domovine.

KAKO POSTOPAJO FAŠISTI Z JUGOSLOVANI. — STRELJALI SO NA GLUHONEMEGA MOŽA in GA USMRTILI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Fašisti usmrtili Slovenca.

V bližini križišča pri Rauberkomandi je patrolirala patrola fašistovske milice. Mimo patrole je v spremstvu svojih dveh bratov prišel popolnoma gluhonemi delavec Lojze Frelih, Slovenec iz Ložice v vipavski dolini. Ker se Frelih na klic patrole ni ustavil, sta dva miličnika iz neposredne bližine oddala na gluhonemega šest strelov. Eden ga je zadel na roki, ostalih pet pa v prsa. Miličniki so odvedli ranjenega Freliha do vojašnice na Rauberkomandi, kjer je vsled notranje izkrvavitve izdihnil. — Zdravniške pomoči ni bilo. — Freliha sta na mrtvaškem odru v Postojni ves čas čuvala dva karabinjerja. Tudi pogreb sta spremljala karabinjerja, ker so se oblasti bale upravičenih demonstracij prebivalstva radi tega nečuvenega umora.

—o—

Goriška cerkvena kronika.

Dominik Janež, župnik na Studenem, je imenovan za duhovnega svetnika goriške nadškofije. — Edvard Ferjančič, župni upravitelj na Bukovem, je imenovan za kurata v Stjaku. — Peter Sorli, kaplan v Tolminu, je imenovan za upravitelja župnije Bukovo in vikarijata Obloke.— Albin Martinčič, kaplan v Podmelcu, je premeščen v Tolmin. — V skopljansko škofijo je odšel Herman Trdan.

—o—

Dva dečka utonila.

Alojzij Podgornik, star 13 let, iz Tribuše, in 11letni Justin Kofol sta utonila v Idrijci.

—o—

Celo oljarno

je uničil požar v Balah v Istri. Oljarna je bila last 10 domačinov.

—o—

Izgon slovenskih akademikov iz Padove.

Padova. — Policijska oblast je izpustila na svobodo one slovenske dijake, ki so bili aretirani, ker so prepevali slovenske pesmi. Vsi pa so bili izgnani iz mesta.

—o—

Že drugo tajno banko

so razkrili na Reki. Vodila jo je neka 27letna N. Calderara, ki je bila te dni aretirana. Izpovedala je, da je imela zvezo z Marijo Mavljetovo, ki je bila prijeta že pri razkritju prve tajne banke. Izginilo je okoli 25,000 lir. Calderara noče povedati o denarju ničesar točnega, kažejo pa se zveze z banko Žigonove. Calderara in Mavlje sta v zaporu. Žigonova se je z zastrupljenjem odtegnila preiskavi. Policija sodi, da bo dobila v roke veliko število ljudskih izkoriščevalcev.

—o—

Hiša se je podrla

v Gorici "pod kapelo". Gradili so tam hišo za neko Terezijo Cotola. Grmelo je in bliskalo v noči 23. m. m. in močan veter je tulil. Sosedje že skoro dozidane hiše so čuli proti jutru strašen ropot in prebit je bil del strehe, ker se je kos nove hiše sesul na to. Nova zgradba je skoro vsa razpadla, ostala je pokoncu le ena stena. Dogodek se v Gorici različno komentira in pikri očitki lete na glavo inženjerja Heilanda, znanega fašističnega prvaka, ki gradi hišo Cotolovi. Škode je 40,000 lir.

—o—

Morski vihar

v noči na 24. m. m. je napravil v reškem pristanišču veliko škodo. V Kantudi je razbitih polno čolnov in malih ladij, v reškem pristanišču pa je že od leta 1924 prebiti valobran dal morskim valovom široko pot ob "Whiteheadu", ki je nevarno poškodovan. Stavba se zruši, ako ne bo takoj potrebnih ukrepov. V tvornici torpedov je zaposlenih okoli 600 delavcev. Strašno je zanemarjeno reško pristanišče. Namesto da bi bili prebiti valobran takoj popravili, gledajo, kako ogromna odprtina že tri leta povzroča vedno večjo škodo.

—o—

Dva slovenska fašista pred sodiščem.

Dr. Jasnič, občinski tajnik v Črničah in občinski načelnik Lipovž v Batujah sta bila obtožena prikrivanja zločina pri domačem pismonoši, kateri je zlorabljal svojo službo in jemal denar iz pisem. Oba slov. fašista dr. Jasnič in Lipovž sta bila oproščena. Proti dr. Jasniču je poprej tekla preiskava na ovadbo glede nagrad pri sestavljanju invalidskih prošenj, pa je bila ustavljena.

—o—

Brez potnega lista

sta prišla čez mejo 26letni dimnikar Fran Lužnar iz Ljubljane in 22letni M. P. iz Maribora. Celo do Tolmina sta prišla iz Postojne. V Tolminu so ju prijeli orožniki.

—o—

Radi razžaljenja kralja

je bil aretiran v Volčah 45letni Ivan Cecin. V Plaveh so orožniki prijeli Ivana Nibranta, ki je žalil državno zastavo.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00
100 Lir	$ 6.10
200 Lir	$11.90
500 Lir	$28.75
1000 Lir	$56.50

Pri večjih svotah poseben popust.

Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob zaključku leta.

Zaton starega leta 1927 je tukaj. Še par ur in zatonelo bo solnce starega leta za vedno. Staro leto ostalo bo le še v spominu, v zgodovini sveta, dejansko pa bo izginilo za vse čase v večnost, kakor je izginilo pred njim na tisoče in tisoče let.

Matematiki sklepajo račune starega leta in na podlagi preteklosti delajo nove načrte in nove proračune.

Za marsikoga je bilo poslavljajoče se leto — leto sreče in polno blagostanja. Za mnoge pa tudi leto gorja in nesreče.

Na tisoče in tisoče ljudi po svetu je danes leto delalo še resne načrte za bodočnost — pa usoda življenja je hotela drugače, bodočnost, ki imą pisano, toda skrito in tajno bodočnost za človeka, je hotela drugače, da jih danes ni več med živimi, pobrala jih je in položila v prerane grobove . . .

Človek obrača a Bog obrne, — pravi narodni pregovor. Ta pregovor se je uresničil nad marsikom v tekočem letu, kakor se je uresničeval dan za dnem v vseh tisočih in tisočih letih, odkar postoji svet, ta solzna dolina človeškega rodu.

Toda kljub vsemu temu ima svet tudi v poslavljajočem se letu zaznamovati velike uspehe. Mnogo se je doseglo za prospeh civilizacije in človeške kulture. Morda jih posamezni ljudje ne vidijo, vendar veliki so ti uspehi. Kolikokrat so bile razmere med državami napete in ves svet je pričakoval, zdaj in zdaj bo počilo in ponovila se bo zopet stara krvava igra, ki je svet še ni in jo ne more pozabiti izza časa minule svetovne vojne. Pa vendar nasprotja so se izgladila mirnim potom in ohranil se je ljubi mir. Hvala Bogu, da se je!

Katoliška cerkev, Kristusova nevesta na zemlji, je v tem letu preživljala tudi hude krize. Baš na ameriškem kontinentu v Mehiki se je zgodovina njenega življenja leta 1927 pisala s krvjo njenih zvestih služabnikov. Neron dvajsetega stoletja, Calles, jih je dal pomoriti zgolj radi neodjenljive zvestobe do Boga in cerkve, kakor jih je nekoč dajal moriti in metati zverinam znani rimski Neron, nenasitni krvolok v prvih razvojnih časih Kristusove cerkve. Težka je ta preizkušnja za mehikanske katoličane, toda kakor zgleda, Bog jo hoče, potrebna je. Mehikansko ljudstvo je res verno in v veliki večini verno katoliško ljudstvo. Splošnega naroda ni za soditi po par revolucijonarnih banditih, kot so bili znani Villa in drugi. Ti so pač krivi in vzrok, da je ljudstvo postalo tako brezbrižno. Mnogim se čudno zdi, da se ljudstvo ne dvigne in ravno radi tega že sodijo, da je mehikanski narod, narod samih brezvercev. Ti pač ne poznajo Mehike. Mehiko se najbolj karakterizira, če se jo imenuje ameriški Balkan. Samo, da je ta ameriški Balkan še mnogo hujši Balkan, kakor je kedaj bil evropski Balkan. Oblast se v Mehiki ni nikdar spoštovala. Reveže se je kajpada kaznovalo, če jo niso spoštovali. Politikante, ki so pa po svojih provincijah vladali kar na svojo pest in postavljali svoje postave, te se v Mehiki ni preganjalo nikdar. Preganjalo se jih je samo šele tedaj, kadar so postali nevarni stranki, ki je bila na vladi. Gorje mehikanskemu duhovniku, če bi bil spregovoril proti takim razmeram že prejšnja leta. Padli so iz gorovja banditi, ga odvedli, trpinčili in umorili. Koliko je bilo takih slučajev! Tako so že desetletja v Mehiki vero skrivali samo med štiri stene v cerkvi. Na zunaj se ni drznil nihče kazati kake verske odločnosti. Tako je narod postal versko zaspan in brezbrižen. Nobena stvar ga ni vzbudila. Zato so premnogi mnenja, da je to preizkušnja, ki bo kazala, alį je narodu v Mehiki kaj za njegovo vero ali ne. Momentno je Mehika v najhujšem stadiju te preizkušnje, dal Bog, da bi jo pogumno prestala.

Med nami ameriškimi Slovenci se je v letošnjem letu tudi mnogo doseglo. Kakor med drugimi narodi, tako so tudi med nami sovražniki vere in Kristusa. Na delu so noč in dan zlasti s svojim tiskom, s katerim napadajo vse, kar je v zvezi s Kristusom in njegovimi nauki. Nas, kateri sledimo tem naukom in si jih postavljamo za vzor, prezirajo, sramote kot manj napredne, manj zavedne itd., kljub temu, da se vsakega njihovega koraka drži največje nazadnjaštvo v vseh ozirih. Toda že ne uspevajo s svojim farbanjem več. Baš odkar imamo ameriški Slovenci odločen in neustrašen katoliški dnevnik, ki se ne boji povedati resnico nikomur v brk, pada slava nasprotnikov vedno nižje. Vse kar smo že leta in leta napovedovali, se uresničuje vedno bolj dan za dnem, in narod spregledava vedno bolj in bolj. Kako se je urednik rdeče tetke ravno v tem letu spravil razmotrivat pravila katoliške jednote, da bi na zvit in hudoben način postavil vodstvo katoliške jednote v nekako slabo luč, kot nekako diktaturo itd: Pa se je obrnilo, kakor kragulju, ki je nesel mačka. Ravno te dni je zadišala iz njihovega gnezda najbolj nesramna diktatura. Članstvu ne dajo nobene besede. Društva nimajo sploh nobene pravice do glasila, sploh tlačijo s silo, kakor pri kakih mehikanskih volitvah, ko dajo popihati vse nasprotne kandidate, potem pa trdijo, s kako večino je bil izvoljen vladni kandidat. Tako je v toliko hvalisani "svobodni" Lawndiji. Pa to je šele začetek. Ko pride enkrat vsa grdobija na dan, tedaj bo šele dišalo na Lawndale in tisti, ki so kedaj lawndalske voditelje zagovarjali, naj se primejo za nosove.

"Amerikanski Slovenec" upa, da je v tem letu napram svojemu narodu v tej novi domovini za katerega se izdaja, da mu v mili slovenski besedi opisuje dnevne dogodke in to in ono vršil v polni meri svojo dolžnost. Najboljši dokaz temu je to, da se ga narod vedno bolj oklepa kot svojega iskrenega svetovalca in prijatelja. Nihče ne more tajiti, da A. S. ni bil vedno zvest zagovornik trpinov delavcev. V zmernem a jedrnatem tonu vsikdar pove svojo besedo v prilog delavcev, jih bodri in navdušuje za njihove pravične zahteve v boju za obstanek. "Amerikanski Slovenec" ni list kakih bogatinov in magnatov, marveč je delavski list, ki je lastovan od samih ubogih delavcev in se tudi izdaja izključno za delavce, da jim na podlagi krščanskih nazorov piše o tem in onem. Kot tak se tudi ob zaključku leta spominja vseh onih tisočev slovenskih delavcev, ki so mu stali prijazno in kolegijalno ob strani, ki so zanj agitirali in ga širili med svoje prijatelje in znance. Hvala Bogu za njegovo božjo pomoč in blagoslov v tem letu, hvala pa tudi Tebi, dobro slovensko ljudstvo širom Amerike za naklonjenost Tvojemu prijatelju "Amerikanskemu Slovencu"!

Pozdravljeni in zahvaljeni vsi prijatelji in na veselo svidenje v novem letu, to so besede vašega starega prijatelja "Amerikanskega Slovenca" v njegovi zadnji številki za leto 1927!

Bog živi!

NESREČNI SLUČAJ ZAHTEVAL MLADO ŽRTEV.

Cleveland-Collinwood, O.

"Hvalite otroci Gospoda,
Hvalite njegovo Gospodovo ime!" (Psalm 112.)

V sredo, dne 14. decembra se je Josephine Centa, učenkā četrtega razreda tukajšne farne šole Marije Vnebovzete, vračala iz šole domov. Na 152. cesti je ona hotela iti na drugo stran ceste, pa nesrečni slučaj je hotel, da je Josephine Centa spodrsnila in padla na ledena tla; v tistem hipu pride avtomobil in povozi nesrečno deklico. Sicer ni bila deklica takoj na mestu mrtva; še toliko je živela, da je prejela sv. zakramente in poslednje olje, nato je pa izdihnila svojo nedolžno dušo v desetem letu svoje starosti. Še mlada je bila pok. Josephine, toda se jo že prišteva onim junakom, ki so postali žrtev svoje dolžnosti. Kakor vojak na bojnem polju, ki žrtvuje svoje življenje v izpolnjevanju svojih dolžnosti, tako je tudi ona dala svoje mlado življenje v izpolnjevanju svoje šolske obveznosti. Enako, kakor je pred 10 leti nesrečna usoda zadela Rev. Pavla Hribarja in njegovo sestro Ano, ki sta izgubila svoji življenji za poučevanje mladine. Zato pa jih je narod uvrstil med nepozabne žrtve dolžnosti in jih bo kot take obdržal v trajnem spominu. Tudi pok. Josephine Centa prištevamo k tem žrtvam naše župnije. Božja previdnost je utrgala mlado cvetko in jo presadila v rajski vrt. Zelo težko in hudo je za starišе pri izgubi nežnega otroka, toda naj jim bodo v tolažbo besede našega Gospoda ob priliki smrti Jairove hčere: "Ne žalujte, ne jokajte, kajti vaša hčerka ni mrtva, temveč ona spi." **Karol Skebe.**

—o—

PISMO IZ KANADE.

Leask, Canada.

Odkar so Rev. Mlinar iz Hodgeville prenehali z opisovanjem Kanade, ni več slišati od nas nobenega glasu, kot bi se bili vsi slovenski rojaki, živeči tukaj, v jeseni s pticami vred preselili dalje na gorki jug. Zato pa prosim jaz, da mi dovolite nekoliko prostora v našem priljubljenem listu, da sporočim svetu, kako se tukaj komandiramo.

Letošnja zima nas je prav zgodaj obiskala. Snega je veliko, mrzlo pa tako, da vse poka. 30 stopinj pod ničlo, to ni prav nič nenavadnega; neko jutro pred par tedni, je bilo celo 40 stopinj pod ničlo. Avtomobili naši počivajo, rabijo jih lahko samo tisti, ki so blizu glavnih cest. Mi se pa furamo s sanmi, kar je tudi prav prijetno.

Gotovo si bo kdo izmed čitateljev mislil, da nam je tukaj dolgčas in težko prestanemo zimo. A prav nič nam ni hudega poleg dobro zakurjene peči. Na tisoče in tisoče glav je živine, ki prebije vso zimo zunaj na prostem, kaj bi potem mi stokali.

V zadnjem dopisu sem poročal, da dobimo slovenskega duhovnika, ki nas pridejo obiskat in sicer bi to moralo biti že meseca julija, a še do sedaj se naša želja ni izpolnila. A upanja vendar nismo izgubili, saj imamo dva slovenska duhovnika v Saskatchawan, gotovo bo eden ali drugi prišel k nam, kar željno pričakujemo. Ko bo solnce zopet postalo močnejše in zemlja se bo odtajala, potem upamo, da se bo naša želja izpolnila. Če pa ne bodo oni nas obiskali, bomo mi morali iti k njim, in sicer k Rev. Mohorku v Carmel cerkvi, ki je posvečena Materi božji karmelski. Tam je velika božja pot, kjer se sosedje zberemo skupaj, tam bomo gotovo tudi prišli skupaj z Rev. Mohorkom.

Letina je izpadla povoljno. Pridelalo se je dosti lepe pšenice, ovsa in drugih pridelkov. Le nekaterim je toča zelo veliko zdrobila. Zlasti moje polje je bilo tako uničeno, da sem pridelal mesto 10,000, le 800 bušljev žita. Dobro se je pa obnesla živinoreja. Bile so visoke cene in sicer do 35 odstotkov več, kakor po navadi po vojnem času. Cena živini po vojni je bila tako nizka, da se nam ni splačalo ukvarjati se z živinorejo.

Poročati imam tudi žalostno vest, da smo izgubili našega priljubljenega soseda Jožefa Geriča, katerega je pobrala nemila smrt. Za vedno je zatisnil svoje trudne oči dne 6. novembra. Ko se je bližala njegova zadnja ura, je prosil pri bolniški postelji se nahajajoče sosede za odpuščanje in priporočil svojo ženo Frančiško sinovom in jih prosil, naj skrbijo za svojo mater. Par tednov pred smrtjo je naročil, naj naznanijo brzojavnim potom njegovi hčeri, Mrs. S. Lavigne v St. Paulu, Minn., in Josephu, sinu, v Milwaukee, Wis., naj prideta k njegovi smrti. Hči Stela se je odzvala in očetu stregla v zadnjih dneh; udeležila se je tudi pogreba, kakor tudi njen soprog, Mr. Lavigne. Pogreb se je vršil 9. novembra iz cerkve St. Henry v Leask na novo pokopališče, na katerem doslej še ni bil noben katoličan pokopan, izvzemši pokojnikove 22letne hčere, ki je umrla pred enim letom. Pokojni Gerič je lansko leto kupil od mesta košček sveta na pokopališču, kamor so zagrebli njegovo hčer, sedaj pa tudi njega. — Previden je bil s sv. zakramenti. Mir in pokoj njegovi duši! Pogreb je pričal, kako priljubljen je bil ranjki med rojaki, kajti na zadnji poti so ga spremljali vsi tukaj živeči Slovenci in Hrvati.

Pokojni Gerič je bil rojen l. 1867 v vasi Močile, fara Lukov, dol pri Severinu na Hrvatskem. V Ameriko je prišel leta 1891, naselil se je v Calumetu, Mich., kjer je bil dobro znan našim rojakom. Delaven je bil na društvenem polju. — Spadal je k HBZ. celih 30 let in je bil večkrat izvoljen v odbor. Pri cerkvenem delovanju je bil eden izmed prvih. Ko so Hrvatje odstopili od slovenske cerkve, se je on prvi potrudil, da so dobili Hrvati svoj božji hram. V tej cerkvi se je videlo njegovo ime v oknu, ki ga je on kupil, na desni strani blizu oltarja sv. Roka. Ta cerkev pa je bila pred tremi leti uničena po požaru. Umrli Jožef zapušča žalujočo vdovo Frančiško ter sina Josepha v Milwaukee, dva sina doma ter več hčera. Pokojni je bil zavarovan pri HBZ., družina je dobila zavarovalnino, kakor tudi poprej podporo v bolezni.

Rojakom širom Amerike želim srečno in zadovoljno Novo leto! **John Rejc.**

Skupni izlet amer. Slovencev v domovino.

Tem dalj smo v Ameriki, tem bolj se pojavljajo v naših srcih spomini na ljubljeno staro domovino, kjer nam je tekla zibelka in katera je nam pustila globoko v srcu neizbrisne spomine na svoje lepe domače kraje, zlasti pa na svoje drage domače. Koliko izmed nas ima tam za morjem še živе stariše, ljube očete in drage mamice, drage sestre in brate, prijatelje in znance. Vse to tvori nekako magnetično silo, katera vleče naša srca tja čez morje.

Zlasti oni, ki smo tu še iz predvojne dobe, težimo po tem, da bi še enkrat videli svoj domači kraj, svoje drage itd. Saj vsako leto gremo za kake dni kam na oddih, zakaj ne bi šli enkrat pogledat domov, predno nas vzame tujina za vedno.

Ko beremo dopise ali kake spomine tega ali onega, ki je šel v staro domovino, čitamo kakor kako povest. Skoro bi rekli, ne beremo ničesar raje, kakor to. Je pač nam domovina tako pri srcu in zato tako.

Prihodnjo spomlad, enkrat sredi ali koncem maja meseca, se bo podala skupina ameriških Slovencev na skupni izlet v domovino. Podpisana sva sklenila že pred več meseci, da greva spomladi pogledat v domovino. Ko so to nekateri najini prijatelji izvedeli, so se še oni odločili, tako da je danes nas zgovorjenih poleg naju še kakih sedem družin, da potujejo tedaj z nama v domovino. Ker je nas že toliko in ker vemo, da bo še več drugih, ki tudi namerávajo v domovino v prihodnjem letu, zato objavljava to naznanilo, če bo kdo hotel, bo lahko tedaj potoval z našo skupino.

Ako bo le moč, kar upamo da bo, šli bomo iz Pariza v Lurd skupaj, kjer bi se ameriški Slovenci posvetili skupaj Lurški Materi Božji. Imeli bomo v skupini slovenskega svečenika preč. g. Benvenut Winklerja, O.F.M., slov. župnika iz So. Chicage, ki bo vodil ameriške slovenske izletnike v Lurd k Mariji in kjer bo opravil za nas posebno slovensko slovesno pobožnost v Lurdu.

Imeli bomo, če le moč, tudi en svoj poseben dan za ameriške Slovence in njih drage domače na Brezjah pri Mariji Pomagaj.

Ako bo to dovolj velika skupina, si lahko naredimo prijazno skupno slovensko potovanje. Vse podrobnosti glede ameriških potnih listov ali dovoljenj za povratek takih, ki še niso ameriški državljani, bodo objavljene v bližnji bodočnosti. Za zdaj javnosti samo sporočamo, da gremo. Natančen datum odhoda in s katerim parnikom gremo, še naznanimo. Prijave onih, kateri bi se tega skupnega potovanja udeležili, bo sprejemal urednik tega lista.

Želeč vsem rojakom širom Amerike srečno, zdravo Novo leto!

Rev. Benv. Winkler, O.F.M.,
župnik v So. Chicago.

John Jerich, urednik A. S.

EKSPLOZIJA PETROLEJSKE PEČICE; PET RANJENIH.

Youngstown, O. — V neki tukajšnji hiši je eksplodirala petrolejska pečica, pet članov družine je zadobilo tako hude opekline, da ni upanja za njihovo okrevanje. Velike previdnosti je treba pri takih pečicah, zlasti pa otrok ne puščati poleg.

— Springfield, Mo. — Dva mladeniča sta napadla uradnike na Peoples banki in jih prisilila, da so jim izročili denar v znesku $25,000.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

❊ PODLISTEK ❊

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

En "kovač" bi bil po našem denarju malo manj kot dvajset centov. Tu je to že denar. Morda bi ga smel primerjati našemu dolarju, namreč glede sedanje notranje veljave doma v državi. Kdor da n. pr. v dar "kovača", se to smatra toliko, kakor pri nas, ako da dolar. Tako sem videl, da je neki župnik naredil krstni list. Na vprašanje, koliko stane, mu je odgovoril "Enega kovača boste dali." Pri nas je pa dolar.

Sto dinarjev je nekako naših deset dolarjev, namreč ako ga sodim po notranji veljavi in kupni moči v navadnem življenju. Seveda pri stvareh, kakor pri oblekah, železnini, pohištvu itd. pa nima več veljave, kakor jo ima v razmerju z dolarjem.

Kupil sem n. pr. dežnik v Ljubljani. Plačal sem zanj 110 Din. V Chicago bi me stal $2.00. Kupil sem "rubbers" ali galoše. Plačal sem za nje 125 Din. Veliko več, kakor bi me stale v Ameriki. Kupil sem čevlje, ki so pa veliko trpežneje in iz boljšega usnja, plačal sem za nje pa samo 300 Din. Taki čevlji bi me stali v Chicagi najmanj $8.00, ako ne še več. Tudi obleka je draga in pride v dinarjih enako, kakor stane v Ameriki v dolarjih, ako štejemo dolar po 56 Din.

Vino stane ,ako se ga kupi skupaj, prav dobro po 8, 9 in 10 Din liter. Ako vzamemo, da je galon nekako tri litre, bi bil galon tukajšnega vina nekako 50, 60, 70c. V gostilnah je seveda dražji.

V gostilnah je hrana ceneja, kakor je bila pred dvemi leti. Ako bi Amerikanec zapravil za obed en dolar, imel bi že izborno kosilo s pijačo.

Ljudstvo še vedno šteje s kronami. Tako mu je en dinar štiri krone. En "kovač" mu je 40 kron itd. Tako sem bil že parkrat v zadregi, ko sem kaj kupoval, pa mi je povedala trgovka ceno v kronah. Moral sem hitro izračunati v dinarje, da sem vedel koliko plačati.

Ker je valuta tega denarja tako nizka, ima vsak Amerikanec težave, ko pride sem. Dinar mu je dva centa, "kovač" mu je še manj kot kvoder. Kaj pa nam je v Ameriki cent! Ko ga na cesti vidiš, se ti zdi, da ni vreden toliko tvojega truda, da bi se sklonil in ga pobral. Tu je pol dinarja. Kaj nam je kvoder v navadnem življenju? Zato pa računajo Amerikanci po svojem denarju, plačujejo in "šenkujejo" pa po amerikansko, zato ni čuda, da se dostikrat osmešijo.

"Prebito so Amerikanci trapasti. Denar kar sejejo in tja mečejo", sem čul ljubljanske izvoščeke, "fijakarje", ko so se med seboj pogovarjali o nekem takem "trapastem" Amerikancu, ki je pravkar plačal izvošček za vožnjo po mestu.

To nespametno "šarenje" z denarjem je pa pripeljalo ljudi tukaj do prepričanja, da imamo Amerikanci denarja kot pečka. To je pa tudi vzrok, da bodo Amerikancu, ako ga le spoznajo, večinoma vsako reč več računali kot domačinu. Češ, saj ima dosti".

Da, zgodilo se mi je prvi dan v restavraciji, da mi je ceno obeda kar v dolarju povedal.

"Gospod, nismo v Ameriki", sem mu uljudno odgovoril. "Povejte mi, koliko je v lepih jugoslovanskih dinarčkih."

"No ja, dolar je 55 Din, kaj ne?" mi je rekel nesramno. "Toraj bo toliko . . ."

"Ne bote me dolgo!" sem si mislil in doma najprej hitro oblekel redovno obleko in tako zakril Amerikanca. Sedaj pa gre vse lepo zopet v dinarčkih povsodi. Samo včasih se pa ne da zakriti amerikanstva tudi s "kuto" ne.

To se mi je pa zgodilo pri zobozdravniku, kamor sem moral radi zob.

"Kje so bili pa ti 'mostički' delani?" me je vprašal, ko mi je ogledal zobovje. Imam namreč štiri "mostičke" v zobovju.

"Imam jih že osemnajst let", sem se hotel izogniti očitni izpovedi mojega grešnega amerikanstva.

"Ali ste bili, g. pater, v Ameriki? To je ameriško delo."

Na, tu imaš. Pa me je imel. No, seveda sem pa zato moral tudi pokoro delati in plačati za dvé "plombi", dasi je bil samo en zob podkovan.

"Gospod doktor, ali še niste zmotili? Samo en zob je dobil plombo."

"Da, da, gospod pater, pa sta bili dve plombi potrebni!"

I, kaj sem hotel? Plačal sem 150 Din, morda polovico več, kakor kdo drugi, ki slučajno ni imel v ustih ameriških "mostičkov".

"Klanjam se!"

"Z Bogom!" sem dejal in odšel.

Da je v deželi veliko denarja, kaže veliko število denarnih zavodov in bank. Saj jih po vseh mestih kar mrgoli.

Edino čudno je, da je obrestna lestvica tako visoka. Navadna posojila, se mi je povedalo, so po 12, 14, da 15 in še več od sto. To je oderuško. In vendar je popolnoma postavno. Tako bi se jako izplačalo pošiljati denar sem v Evropo in ga posojati, kakor pa ga imeti v Ameriki v bankah.

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jazbec.

ZAPISNIK

PRVE KONVENCIJE SLOV. ŽENSKE ZVEZE, KI SE JE VRŠILA 7. IN 8. NOVEMBRA 1927 V SLOVENSKI CERKVENI DVORANI, CHICAGO, ILL.

(Dalje.)

Nova pravila stopijo v veljavo 1. januarja 1928.

S tem so pravila končana in preide se z dnevnim redom na točko 9. dnevnega reda, pod razno. Ker ima predsednica več priporočil, odda vodstvo podpredsednici, Miss Katie Trilli...

Predsednica predlaga sledeče: Kupi se naj častno knjigo, kjer bodo označene vse ustanoviteljice vseh podružnic Sl. Ženske Zveze.

Sprejeto.

Nadzorni... naj bodo izvoljene bliz... glavnega urada radi stroškov. Pregledajo naj glavne Zvezine knjige enkrat na leto ter o tem v Zvezinem Glasil... poročajo. Sprejeto.

Ko... ni bilo mogoče vsem podružnicam delegatinj poslati, se naj imenuje za vsako tako podružnico po eno glavno odbornico, čeravno ni na zborovanju. Sprejeto.

Izdelajo se naj listine za pristopnino članic in naznanilo smrtnih slučajev. Sprejeto.

Izda se naj duplikat Zvezinega čarterja za vsako podružnico. Pokritje stroškov naj prevzame vsaka podružnica sama. Sprejeto.

Priporoča, da Zveza postane članica od National Council of Catholic Women. Članarina je $10.00 letno. Sprejeto.

Priporoča, naj se pri vseh podružnicah vpeljejo gospodinjski tečaji. Delegatinje obljubijo, da bodo po možnosti delovale na to.

Priporoča, da naj vse podružnice vsako leto praznujejo obletnico ustanovitve SŽZ., če mogoče s sv. mašo za žive in mrtve članice. To priliko naj porabijo za agitacijo in pridobitev novih članic. Sprejeto.

Nabavi se naj primerne znake za vse članice Zveze. Potrjeno. Nabavo teh znakov preskrbi glavna tajnica.

Sestra tajnica priporoča, da se kupi primerna shramba za uradne knjige in druge Zvezine reči. Sprejeto.

S tem konča glavna predsednica svoja priporočila in zopet prevzame vodstvo zborovanja.

Predsednica prečita pismo jugoslovanskega generalnega konzula, ki poroča o turistični razstavi v Chicagi, ki se vrši meseca novembra letos. Vabi Žensko Zvezo, naj bi bila zastopana z ročnimi deli in drugimi zanimivimi predmeti. — Sklenjeno, da se radi oddaljenosti drugih odzove chikaška podružnica.

Vname se debata o knjigi prvoletniku, ki jo namerava izdati Zveza. Priporoča se delegatinjam, da se naj zavzamejo pri svojih podružnicah za pridobivanje oglasov za to knjigo. Sestra gl. tajnica priporoča, da bi knjiga nosila ime "Ameriška Slovenka" ter da se knjigi doda tudi nekaj angleškega besedila za mladino. Sprejeto.

Ker je naša želja, da bi se tudi naše sestre Hrvatice organizirale, in ker bo večji sporazum med nami, ako imamo vsaka svojo Zvezo, zato smo me obdržale svoje staro ime za našo organizacijo, da s tem damo prostora skupnemu imenu jugoslovanskih žena, ki bo tvorilo oba naroda, hrvatski in slovenski. V ta namen priporočam sledečo

RESOLUCIJO.

Me, glavne uradnice in delegatinje SŽZ., zbrane na prvi redni konvenciji Slov. Ženske Zveze, vršeče se 7. in 8. nov. 1927 v Chicagi, Ill., smo sklenile, da bomo na vso moč delovale in pomagale sestram Hrvaticam, da si ustanovijo svojo lastno Hrvatsko Žensko Zvezo ter da se takoj, ko bo ustanovljena Zveza Hrv. Žen, združi obe Zvezi v Federacijo Jugoslovanskih Žena. Na ta način hočemo v obeh taborih nastopati skupno kot Jugoslovanke v Ameriki.

Ta resolucija, predložena po glavni predsednici Mrs. Marie Prisland, je bila enoglasno z navdušenjem sprejeta s sklepom, da se pošlje za objavo slovenskim in hrvatskim listom.

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 12 S.Ž.Z.

Milwaukee, Wis.

Tem potom uljudno naznanjam, da je imela naša podružnica sejo 15. decembra 1927, na kateri so bile izvoljene sledeče odbornice za leto 1928: Margaret Rittonia, predsednica; Mary Kopač, podpredsednica; Frances Gregorčič, tajnica; Ivanka Urankar, blagajničarka; Frances Medle, zapisnikarica; Mary Ziherle, Mary Pangre in Ana Zimerman, nadzornice.

Obenem naznanjam vsem članicam, da je bilo na tej seji sklenjeno, da se bodo vršile redne mesečne seje vsaki prvi četrtek v mesecu ob pol 8. uri zvečer v cerkveni dvorani na 7. Ave. Da bo naša organizacija dobro napredovala, je upanje, za kar so vsi dobri znaki tukaj. Žene in dekleta se v obilnem številu priglašajo za pristop v našo izobraževalno organizacijo.

Nadalje je bilo na seji sklenjeno, da se udeležimo koncerta pevskega kluba "Zarja". — Opozarjam in prosim tudi tem potom članice naše podružnice, da vsaka poravna mesečnino najkasneje do 20. v mesecu, ker se ne more za nobeno zakladati.

Želim prav veselo in srečno Novo leto 1928 vsem članicam S.Ž.Z.. — S pozdravom,

Fanny Gregorčič, tajnica.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 1 S.Ž.Z.

Sheboygan, Wis.

Tem potom se opozarja naše članice, da bo prihodnja seja dne 3. januarja 1928, namreč glavna letna seja. Torej ste prošene, da se te seje udeležite v kolikor mogoče obilnem številu. Na programu imamo volitev odbora za prihodnje leto in več drugih važnih ter koristnih točk za našo podružnico. Po seji bomo imele nekoliko zabave. Zborovanje se začne točno ob 7:30 v navadnih prostorih. Torej bodite zgodnje, da bomo imele več časa na razpolago.

H koncu želim srečno in zadovoljno Novo leto vsem našim članicam, kakor tudi vsem glavnim odbornicam SŽZ.!

Mary Godez, preds.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 2 S.Ž.Z.

Chicago, Ill.

Chikaška podružnica SŽZ. je imela dne 22. decembra svojo letno sejo, na kateri so se izvolile sledeče uradnice za leto 1928: Mrs. Mary Jorga, predsednica; Mrs. Theresa Chernich, podpredsednica; Miss Agnes Augustin, tajnica; Mrs. Jennie Stayer, blagajničarka; Mrs. Alva Jerin in Mrs. Theresa Meditz, nadzornice; Mrs. Mary Mladich, rediteljica; Helen Zakrajšek je voditeljica Mladinskega oddelka, ki bo dajala navodila in pojasnila vsem ostalim podružnicam. — Njen naslov je: Mrs. Helen Zakrajšek, 2228 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Seje podružnice št. 2 se vršijo vsak četrti četrtek v slov. cerkveni dvorani.

Po končani zadnji seji smo imele zabavo, do katere so pripomogle fine kranjsko-štajerske klobase, katere smo dobile iz Sheboygana. Prav lepa hvala za to Mrs. Prisland, Mrs. Susha in Mrs. Eržen.

Vse članice naše podružnice se uljudno opozarjajo na naš šivalni klub, ki se snide vsak torek ob pol 8. uri zvečer na stanovanju sestre glavne tajnice, 1845 W. 22nd St. Pripravljamo se namreč na naš "Bunco Party", ki se bo vršil v postnem času. Vabljene ste vse članice, pripeljete pa lahko seboj tudi svoje prijateljice. Ne pozabite torej, **vsak torek večer v šivalni klub.**

Sesterski pozdrav in srečno Novo leto! **Odbor.**

Pismo mojim prijateljem!

Rekli boste: Kadar pride človek v zadrego, takrat se obrne do svojih prijateljev. In tako je res; odgovor na to je: **"V sili se spozna prijatelj."**

Jaz iščem sedaj tudi moje prijatelje. Da ne boste ugibali, kaj neki se je zgodilo, naj vam takoj povem to mojo zadrego, v katero so me vrgle te okoliščine.

Bilo je tako-le: Na seji direktorjev naše slovenske banke, kamor tudi jaz spadam, so me izvolili za kampanjskega kapitana. Dali so mi četo 15 dobro oboroženih mož in naročili, da je moja naloga ali kvota samo $100,000 (reci in beri: stotisoč dolarjev) dobiti za kampanjo North American banke v času med 15. decembrom in 15. januarjem.

Tebi nič, meni nič, niso povedali, kje naj se denar dobi; to je popolnoma prepuščeno meni in mojemu tekmecu Mr. John Breskvarju, ki ima istotako veliko četo in kvoto kakor jaz. Vsi veste, kako velik in močan da je Mr. Breskvar napram meni že po telesu; kaj, ako se kje zagrabiva, kako se bo tresla zemlja? V takih skrbeh in zadregah sem sklenil poiskati vse moje prijatelje, da mi prihite na pomoč od blizu in daleč; ta moj glas naj se sliši tja daleč po zapadu Amerike, osobito pa še tja, kjer imajo veliko denarja, pa malo ali nobene banke. Vsi, kateri me poznajo in mojim besedam zaupajo, naj se obrnejo na ta klic na mene, ali pa katerega izmed nižje napisanih oseb, ako katerega osebno poznajo; mi jim bomo radi podali informacije kako in kaj.

Kdor hoče kaj vedeti o našem bančnem podjetju, naj vpošteva rapiden napredek tega bančnega zavoda. To je največja slovenska banka v Ameriki, stoji na zanesljivi podlagi in je pod državnim nadzorstvom ter vodstvom najboljših trgovskih in skušenih premožnih mož, ki so v direktoriju že odkar je ustanovljena banka. Banka danes premore nad štiri milijone dolarjev ($4,000,000.00). Ima 100 delničarjev in 21 direktorjev (ravnateljev), ki so

Anton Anžlovar, John Breskvar, Frank Černe, Frank T. Cullitan, John Gornik, Anton Grdina, Frank M. Jakšič, Jacob Yanchar, Jernej Knaus, L. G. Knaus, Frank Ivančič, Ant. Logar, Frank Paulin, John Popovič, Anton Prijatelj, J. M. Seliškar, Jim Šepic, Joseph Stampfel, Frank Suhadolnik, Frank Vesel, Joseph Zalokar.

Banka plačuje po 4% od dneva vloge; denar dvignete, kadar hočete.

Da pa je kampanja razglašena ob tem času leta, je vzrok ta, ker s tem nikdo ničesar ne izgubi na obrestih, ako v tem času prenese denar iz druge tuje banke. Da ljudem ne bo težko tega storiti, je banka na razpolago, da zanje isto izvrši. Vložnik naj samo podpiše listino North American banke in da ali vpošlje svojo bančno knjižico s podpisom in naša banka bo sama za njega prenesla vlogo in mu naredila novo knjižico. Banka bo vsakemu, ki bo prinesel vlogo do 15. januarja, pripisala obresti že od 1. jan, tako da ne bo nikdo na zgubi za časa prenosa po 1. januarju 1928.

K temu naj pa omenim še sledeče: Mnogi naši rojaki po Ameriki in tukaj med nami še nimajo denarja pri domačem denarnem zavodu, kar ni prav. Mnogi drugi rojaki po zapadu pa imajo denar naložen na manjše obresti nego na 4%; taki bi si morali pomagati sami sebi; res, za malo svoto to ne pomeni veliko, za dolar je en cent več, pri desetih dolarjih je pa že deset centov več na leto, pri stotaku je dolar, pri tisočaku je pa že desetak itd.

S tem pa, da imate denar pri domačem podjetju, pomagate svojim, ker banka ta denar zopet posodi domačinom, da si kupijo domove. Naša banka je vsestransko zanesljiva, posojuje po 6% in plačuje 4%, kakor vsaka druga dobra banka v državi Ohio. Od teh par odstotkov, ki jih banka zasluži, se razpolaga vsestransko v mnogih ozirih za korist narodnih in družabnih naprav, zavodov in drugih potreb. Preveč bi bilo naštevati, koliko je že ta naša banka storila v dobrodelne namene svojemu narodu. In ker je še vedno velika potreba, da banka dobi še več denarja za vloge od domačinov, je tako vsakega dolžnost, da se zaveda, da podpira domače podjetje, da zamore banka podpirati svoje domačine.

Ker imate zanesljive obresti, denar vsak čas lahko dobite ven, kadarkoli ga hočete, in ker s tem tudi storite dobro samim sebi, je pričakovati veliko odmeva. Banka taka, kakor je to naše podjetje, je čast za narod. Mnogi močnejši narodi se ne morejo s takim podjetjem ponašati, kakor ga imamo v Clevelandu, v največji slovenski metropoli; vsakdo se lahko zaupno obrne na to bančno podjetje. Lahko se obrnete na kateregakoli izmed zgoraj zapisanih imen za pojasnila. Naslov naredite na ime in na banko, 6131 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Ali se pa obrnite na kampanjskega kapitana: Ant. Grdina, 1053 E. 62d St., Cleveland, O.

DRUŠTVENIM URADNIKOM (CAM)

naznanjam, da imam na roki vse legalne forme za poroštva (Bonds) društvenih uradnikov(ic). Kdor želi imeti poroštvo se naj zglasi in se mu bo postreglo v tem oziru.

JOHN JERICH, Notar
1849 W. 22nd Street.

SLUŽBO IŠČE

postarano dekle, zmožno voditi priprosto gospodinjstvo, najraje v Chicagi, ali pa tudi v kakšni drugi naselbini. — Pisma naj se naslove na:

M. R. W. Kobal,
1901 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

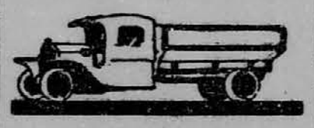

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
3018 W. 21st Place, Chicago, Ill

ki je užival Eagle Brand Condensed Milk je zdaj star 70 let.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vogal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

S.P.D. sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DECEMBRA 1921.
Sedež: CHICAGO, ILL.

Predsednik: Max Omerzel, 2123 West 21st Place.
Podpredsednik: Albin Zakrajšek, 1849 West 22nd Street.
Tajnik: John Gottlieb, 1845 West 22nd Street.
Zapisnikar: Frank Augustin, 1902 West 22nd Place.
Zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. 22nd Street.
Blagajnik: John Jerich, 1849 W. 22nd St.
Duhovni vodja: Rev. P. Anselm Murn, O. F. M.

NADZORNI ODBOR:
John Horwath, Frank Kobal, Mary Sagadin.

POROTNI ODBOR:
Louis Duller, John Kosmach, Steve Zabcich.

Organizator: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Place.
Uradno glasilo: "Ameriški Slovenec."

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje $7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO.

Vsemu članstvu Slov. Podp. Družbe Sv. Mohorja se uljudno naznanja, da se vrši redna mesečna seja v nedeljo, 1. januarja 1928 v navadnem prostoru. Ker se isti dan vrši v šolski dvorani koncert in dramatične predstave, in sicer ob 3. uri popoldne, naj bo vsak pred 2. uro v dvorani, da bomo lahko sejo skončali pred tretjo uri, na kar se udeležimo predstave.

Ta teden so se razposlale vstopnice na našo veselico dne 15. januarja s pismom, katerega naj vsak pazno prečita. — Ako kdo slučajno ni prejel pisma, naj se zglasi pri tajniku na seji in pove pravi naslov.

Srečno in zadovoljno Novo leto 1928 želi vsemu članstvu Družbe sv. Mohorja

Odbor.

RADIO

Ne zamudite lepe prilike ki se vam nudi. Darilo je darilo, a ni vseeno kakšno je. Z nobeno stvarjo ne morete bolj razveseliti svojce, kakor če jim daste RADIO. Ker zastopam eno izmezd največjih tozadevnih podjetij v Zedinjenih državah, sem v stanu vam dati radio in vse kar spada poleg — 20% ceneje kakor kdorkoli v mestu. Pridem na dom, pokličite — Canal 2115 ali pa se oglasite pri John Terselichu na 1847 West 22nd Str., Chicago, Ill. in vprašajte za JOHNA MOHARJA. — RADIO pošiljam na vse kraje v Zed. drž. — Pišite po cenik, ki je zastonj.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

VABILO

— NA —

VELIKI KONCERT in IGRO

CERKVENEGA PEVSKEGA DRUŠTVA

"JEZERO"

ki bo v nedeljo 1. jan. 1928

V DVORANI SV. ŠTEFANA

na West 22. in Lincoln cesti, Chicago, Ill.

Uljudno se priporočamo vsem Slovencem in Slovenkam v Chicagi in okolici, da pridejo v velikem številu na našo prireditev. Vsakomur je znano, kako je težko ustanoviti društvo, ki bi delovalo v čast božjo. Tudi naše društvo je imelo velike težkoče, predno je prišlo do te podlage, na kateri zdaj stoji. A vendar ne stoji še dosti trdno, ker manjka, kar najbolj potrebujemo, to je, Prekmurske slovenske pesmarice. Brez te, društvo ne more obstati. Zato prav lepo prosimo Slovence in Slovenke, da nas na Novega leta dan v velikem številu obiščejo na naši prvi koncertni dramatični prireditvi in nam pomagate do večjega uspeha. Nikomur ne bo žal kdor bo prišel, za to je preskrbljeno. Na odru bo igra, ki bo vsakogar privedla do smeha, katere ne bo nikoli pozabil. Spodaj bo pa preskrbljeno za prazne želodce in žejna grla. Imeli bomo fine klobase in sladke potice. Sviral nam pa bo Račič-Foysov orkester, in sicer v zgornjih prostorih, v spodnjih pa vsem dobro znani Joe Cyorkos, s svojo izborno harmoniko. Zagotavljamo vas, da boste zadovoljnji z vsem in vas vabimo k obilni udeležbi. **ODBOR.**

PRIHRANJENI

Postanite član našega kluba.

Vaši dolarji, ako jih vložite v našo banko, vam bodo pomagali k uspehu in neodvisnosti.

Vzemite te shranjene dolarje iz svojega žepa, ter jih vložite na hranilne vloge, s tem jim daste priliko, da bodo delali za vas.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

OTTO KASPAR, predsednik.

Sigurna banka za vlaganje prihrankov.

Širite "Amer. Slovenca"!

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Kmitic pa, ki se je bal, da ne bi nastal iz tega razgovora kak prepir, je rekel, ne da bi se premaknil iz temnega kota:

"Ne jezi se, gospod vojak, ker Petek in Sobota sta taki mesti kakor druga, kjer se vrše jesenski konjski semnji. Če ne verjameš, vprašaj gospoda starosto, ki mora znati o njih."

"Kakopak!" je rekel Rzedzian.

Na to Butrim:

"Če je tako, to je druga stvar. A čemu potujete v oni mesti? Saj se lahko iznebite konj v Ščučinu, kjer jih nimamo preveč, ti pa, ki smo si jih osvojili v Pilviškah, niso za nič, ker so že zdelani."

"Vsakdo gre tja, kamor mu je bolje, mi pa poznamo svojo pot," je odgovoril Kmitic.

"Jaz ne vem, kje je za vas bolje, ali za nas je bolje, da bi ne vodil konj Švedom in prihajal k njim z novicami."

"Čudno je res," je rekel najemnik iz Vonsoše. "Ti ljudje govore proti Švedom in vendar se jim nekako mudi, da bi prišli k njim."

Tu se je obrnil h Kmiticu:

"In gospod se mi tudi ne zdi posebno podoben konjskemu trgovcu, ker sem videl na roki tudi dragocen prstan, ki bi se ga noben gospod ne sramoval. . ."

"Če ti je, gospod, tako všeč, ga kupi pa od mene; jaz sem plačal namreč v Lengu dve orti," je odgovoril gospod Kmitic.

"Dve orti?". . . Torej najbrže ni pravi, marveč ponarejen. . . Pokaži, gospod!"

"Vzemi ga, gospod!"

"I sam se ne moreš premakniti?. . . Mar naj pridem jaz ponj?"

"Ker sem se zelo utrudil."

"Ej, bratec! Človek bi rekel, da hočeš skriti obličje!"

Ko je Jozua slišal te besede, ni rekel niti besede, temveč se je približal ognjišču, zgrabil za goreče poleno in, držeč ga visoko nad glavo, je šel naravnost proti Kmiticu in mu posvetil v obraz.

Kmitic se je nagloma dvignil v svoji celi postavi in nekaj hipov sta se gledala oko v oko — kar naenkrat je padlo Jozui poleno iz rok in se razpršilo na tleh na tisoč isker.

"Jezus, Marija!" je zakričal Butrim, "to je Kmitic!"

"Da, jaz sem!" je odgovoril gospod Andrej, videč, da se ne more več skrivati.

Jozua pa je začel kričati na vojake, ki so ostali pred vežo:

"Semkaj! Semkaj! Držite ga!"

Potem se je obrnil h gospodu Andreju: -

"Ti so torej peklenšček, izdajica! Ti si poosebljeni hudič! Enkrat si se izmaknil iz mojih rok, in sedaj hočeš preoblečen k Švedom? Ti si torej, Judež, ti rabelj mož in žena? Sedaj te imam!"

Po teh besedah je zgrabil gospoda Andreja za vrat, a gospod Andrej njega; a že poprej sta se dvignila s klopi oba mlada Kemliča, Kosma in Damijan, segajoč s svojima razkruštranima glavama do stropa, in Kosma je vprašal:

"Oče, ali naj udarim?"

"Udarita!" je odgovoril stari Kemlič in potegnil sabljo.

V tem so zahreščala vrata in vojaki Jozue so planili v izbo; toda kmalu za njimi, tako rekoč na njihovih vratovih, so pridrveli služabniki Kemličev.

Jozua je zgrabil z levo roko gospoda Andreja za vrat, v desni pa je že držal goli meč ter mahal bliskoma z njim naokoli. Pa tudi gospod Andrej, dasi ni imel tako velike sile, ga je zgrabil kakor s kleščami za vrat. Jozui so izstopile oči. Z držajem svojega meča je hotel zdrobiti Kmiticu roko, a ni mogel več, zakaj Kmitic ga je poprej lopnil z držajem svoje sablje po glavi. Prsti Jozue, ki so držale protivnikov vrat, so se takoj razleknili, sam pa se je pod udarcem zamajal in omahnil nazaj. Kmitic ga je še pahnil, da bi imel prostora za mahanje in ga je z vso silo oplazil s sabljo po obrazu. Jozua je padel vznak ter butil z glavo ob tla.

"Bij!" je kriknil Kmitic, v katerem se je takoj zbudil nekdanji pretepač.

Toda ni bilo treba izpodbujati, zakaj v izbi se je začelo kuhati kakor v loncu. Oba mlada Kemliča sta sekala s sabljami, a včasih sta bodla z bučami kakor dva bika, pokladajoč z vsakim udarcem človeka na tla. Takoj za njima je nastopal stari, pripogibajoč se vsak hip k tlom, mežikajoč in vsak hip deleč udarce s sabljo za hrbtom svojih sinov.

Soroka pa, ki je bil navajen bitek po krčmah in na tesnem, je širil največ ugonobljenja. Bližal se je protivnikom le tako blizu, da ga niso mogli doseči z ostrinami. Ustrelivši najprej v tolpo s samokresom, je tolkel sedaj po glavah z držajem, mehčal nosove, izbijal zobe in oči. Služabniki Kemličevi in oba Kmitičeva vojaka so prišli gospodom na pomoč.

Tepež se je prenesel od mize v drugi konec izbe. Lavdanci so se besno branili, toda od onega hipa, ko je Kmitic premagal Jozuo, skočil v gnečo in takoj razčesnil drugega Butrima, se je začela zmaga nagibati na njegovo stran.

Rzedzianovo služabništvo je tudi padlo v izbo s sabljami in bati. A dasiravno je Rzedzian kričal: "Bij!", niso vedeli, kaj naj store, ker niso mogli razločiti protivnikov, zakaj Lavdanci niso nosili vojaške obleke. Tako je priletela v zmešnjavi na starostine sluge kaka od teh in od drugih.

Rzedzian se je obnašal ves čas bitke zelo oprezno, hoteč spoznati Kmitica in ga dati ustreliti; toda pri slabi razsvetljavi kuriva mu je Kmitic venomer izginjal izpred oči; sedaj se je pojavljal kakor rdeč hudič, sedaj je zopet izginil v mraku.

Odpor od strani lavdanskih sabelj je slabel z vsakim hipom, ker sta jim vzela pogum padec Jozue in strašno Kmitičevo ime. Toda borili so se besno. Medtem se je krčmar tiho zmuznil mimo pretepačev z vedrom vode v roki in polil z njo ogenj. V izbi je nastala popolnoma tema; borilci so se stisnili v tak kup, da so se mogli suvati edino še s pestmi; črez nekaj časa so kriki prenehali, slišali so se le pridušeni vzdihi in neredno topotanje škornjev. V tem so skozi odprta vrata najprej skočili Rzedzianovi ljudje, potem Lavdanci, za njimi pa Kmitičevi.

Začela se je gonja v veži, v kolnici in hlevu. Začulo se je nekaj strelov, potem krik in rezgetanje konj. Zavrela je bitka pri Rzedzianovih vozovih, pod katere se je skrilo služabništvo; Lavdanci so ravnotako iskali skrivališča pod njimi, in baš raditega so jih smatrali služabniki za napadovalce in parkrat ustrelili mednje.

"Podajte se!" je kričal stari Kemlič, vtikal svojo sabljo med prečke koles in zbadal na slepo pod vozovi skrite ljudi.

YOU can bring PAUL WHITEMAN and his entire orchestra into YOUR APARTMENT

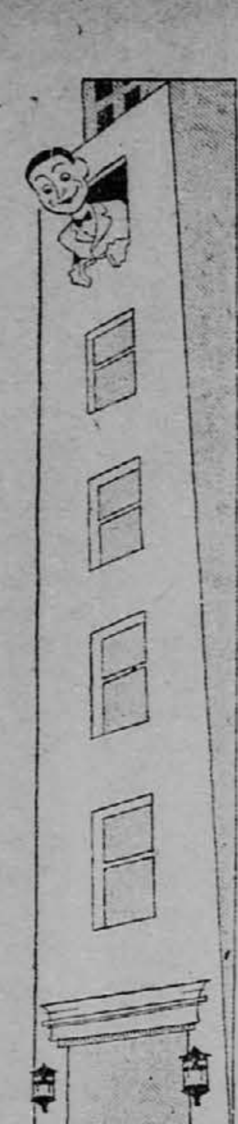

And Kreisler, Rachmaninoff or McCormack. Even Jesse Crawford and his big pipe-organ. Any of them will entertain you for the price of a Victor Record. The new Orthophonic Victrola (or Electrola) and new Orthophonic Victor Records bring you the best in reproduced music of every kind.

Drop in and look over the great Victor series of instruments. Inspect them at your own leisure. Have us tell you about our convenient payment plan. Come in—today!

PLOŠČE

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE.

79483	Nagajivka Mazurka — Coklarji, Šmarjanka, slov. godba	.75
79484	Vesela Gorenjka — Korajža velja, polka, slov. godba	.75
80059	Napitnica — Srbska himna, moško petje	.75
80061	Malo kolo — Veliko kolo, tamburica	.75
80062	Ženina volja — Zaljubljeni Ciro, hrvatska scena in petje	.75
80065	Duna Csardas — Drava Csardas, tamburica	.75
80106	Don-Bon, valček — Boom-sti-dri, polka, orkester	.75
80183	Nova stara pesem—Oj, ta zakonski stan, slov. scena s pet.	.75
80184	Radi kotla v keho — Ravbar na gauge, smešna scena s pet.	.75
	SLOVENSKO PETJE.	
67979	Slovenske zdravice — Svarjenje	$0.75
69317	Tolažba — Veselja dom	.75
69698	Sveti večer — Tiha noč	.75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej	.75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica	.75
72207	Ljubca moja — Otok Blečki	.75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let	.75
72210	Slepec — Mila mila lunica	.75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo	.75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince	.75
72327	Zapoj mi ptičica — Po gorah grmi	.75
72364	Na gorenjskem je fletno — Ptiček in Tička	.75
72399	Razpodite se megličice — Tam kjer lunica	.75
72429	Kračenici — Angelji sveti	.75
72472	Na planincah — Barčica	.75
72514	Odpri mi kamrico — Prišla bo pomlad	.75
72527	Moj dom — domovini	.75
	NABOŽNE SKLADBE.	
19816	Christmas Phantasie, I. in II. del, orglje	.75
19820	Tiha noč — Noel, orkester	.75
19822	Božične melodije — Sveta noč, harpa	.75
19823	Silent Night — Hark! The Herald Angels, angl. petje	.75
19833	Star of East — The Birthday of a King, angleški zbor	.75
20246	Adeste fideles — Joy to the World, angleški zbor	.75
20298	Adeste fideles — Tiha noč, orglje	.75
20889	Cantique de Noel — Andante religioso, violina	.75
45519	Holy Night — Silent Night, angleško petje	1.00
78913	Ave Maria — O salutaris — Tantumergo, latinsko petje	.75
80158	Sveta noč — O du Froehliche, violina	.75
80160	Kyrie Sanctus — Benedictus Agnus Dei, latinsko petje	.75
80180	Božič — Badnjak, slovensko-hrvatska slika s petjem	.75
	SLOVENSKA IN INTERNATIONALNA GODBA.	
35774	Preko valov, valček — Dunavski valček, orkester	1.25
35784	Melodije iz operete "Robin-Hood", petje s orkestrom	1.25
35793	The Death of Ace — Morning, orkester	1.25
35796	Melodije iz operete "Mikado", I. in II. del, petje z ork.	1.25
35797	Poet & Peasant, Overtura, I. in II. del, orkester	1.25
35799	Blue Danube — Southern Roses, valček, banda	1.25
35806	The lost Cord — Adeste Fideles, angl. petje z ogljami	1.25
35809	Melodije iz operete 'Kontesa Marica' in 'The Desert Song'	1.25
68644	Nur a Liter — Alte moden, banda	1.25
68645	Luksenburg valček — Jutranji valček, orkester	1.25
68662	Damelust valček — Trompeter polka, banda	1.25
68665	Ob lepi modri Donavi valček — Dunajski bonbončki, ork.	1.25
68672	Mala Lidija polka — Svitanje valček, banda	1.25
68674	Lizzi polka — Sladke rožice valček	1.25
68689	Vijolice kmečki valček — Na svidenje polka, banda	1.25
68691	Majska sapica polka — Domovinski zvoki, banda	1.25
68702	Ida polka — Veseli mornarji polka, banda	1.25
68716	Dve srci polka — Nočni jastreb valček, banda	1.25
68746	Prvi poljub polka — Halltalen kmečka polka, banda	1.25
68757	Mari polka — Satterlacher polka, banda	1.25
68767	Luksenburg valček — Vesela vdova valček, orkester	1.25
68783	Ljubica valček — Ciganska ljubezen iz operete, orkester	1.25
68811	Krasna pomlad valček — Dunajska kri valček, orkester	1.25
68839	May polka — Johanes valček, banda	1.25
68846	Aeroplan koračnica — Polonia koračnica, banda	1.25

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavojček jeklenih iglic (100 komadov) 10c
Škatljica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč) 25c

Važno! -- Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo poštnino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

New Victor Records
VICTOR TALKING MACHINE CO. CAMDEN, N.J.

PISANO POLJE

Rev. J. Plaznik:

KAKO POTUJEJO BREZŽIČNA POROČILA.

(Konec.)

Navadni aparat za sprejemanje sestoji iz dveh vretencev, na katerih je ovita električna žica, dveh kondenzatorjev, kristalnega detektorja in priprave, kakoršno rabijo za poslušanje pri telefonu ali pa rog, kakoršnega vidimo pri fonografih. Primarno vretence je v zvezi z anteno in zemljo; sekundarno pa zvezano s kondenzatorjem in je blizu ali pa v primarnem vretencu. Telefon in kristal sta zvezana s kondenzatorjem. Vretenca so tako urejena, da se lahko spremeni število žic, katere so ovite okrog njih. Tudi kondenzatorjeva zmožnost se lahko spremeni.

Tokova hitrost se lahko spremeni s tem, da se spremeni dovod v vretencih in tokova moč. Deček v mali gugalnici se mora hitreje poganjati, kakor v veliki. Pognati se mora o pravem času. Pognati se mora v gotovem času in z enako hitrostjo, s katero se pomika gugalnica. Če bi se deček moral poganjati vedno z enako hitrostjo, bi moral dobiti daljše ali krajše vrvi, da bi odgovarjale hitrosti njegovega poganjanja. Kadar je tokova hitrost (gugalnica) v razmerju s prihajajočimi valovi (poganjanje), tedaj bo tok (višina gugalnice) večji, kakor drugače.

Kadar hočemo vglasiti ali dobiti glas, tedaj spremenimo hitrost ali valovo dolgost s tem, da spremenimo zmožnost ali privod.

Razumljivo je, da so valovi vedno manjši, v večji daljavi. Zato ne dosežemo uspeha z aparatom brez električnih baterij v večji razdalji, kakor 25 milj. Baterije dajo moč temu oslabelemu toku. Zato pa imajo moderni aparati namesto kristalov električne žarnice posebne vrste, v katerih so le brezzračni prostori. Te žarnice ne samo, da urejujejo tok, kakor kristali, ampak ga tudi povečajo. Druga žarnica poveča tok, katerega oddaja prva in tretja, tok, kateri prihaja iz druge. Z večjim številom žarnic se da tok tako povišati, da je dovolj močan, da napravi luč v teh žarnicah. Tedaj je tok povečan deset bilijonkrat.

Električna žarnica je podobna tem, katere rabimo za razsvetljavo. Žica, katera se sveti, je narejena na tak način, kakor pri lučih v avtomobilih. Na vsaki strani te žice je kovinasta plošča; med žico in ploščo pa je pregraja iz žice. Žica in kovinasta plošča imata zvezo z zunanjostjo. Kadar se žica sveti, to je, kadar je vroča, daje od sebe elektrone ali negativno elektriko.

Brezzračna žarnica je dober insolator ter prenaša samo elektrone. Če so kovinaste plošče napolnjene s pozitivno elektriko, privlačujejo na sebe negativno, in tok se pretaka med žarečo žico in ploščami. Če pa plošča vsebuje negativno elektriko, morajo elektroni ostati, kjer so bili, in ni nikakega toka. Tok gre le v eno smer in žarnica ga drži v redu. Kadar je plošča pozitivna, kadar je žičasta ograja polna, tedaj se zmanjša tok iz plošče. Tok se poviša, kadar je žičasta ograja pozitivno napolnjena, tok iz plošče pa se zmanjša, kadar je plošča negativna. Žičasta ograja je zvezana s sprejemalcem. Moč na žični ograji se trese s prihajajočimi valovi. Na isti način pa narašča tudi tok na kovinasti plošči, le močnejši je, kar povzročuje močnejši glas.

Phones: Canal 1267 Residence: Rockwell 4882 Rockwell 8740

FRANK E. PALACZ
POGREBNIŠKI ZAVOD
PROSTA UPORABA MRTVAŠNICE.
Privatna ambulačna postrežba. — Automobili za vse slučaje.
1916 West 22nd Street Chicago, Illinois
F. E. PALACZ, Direktor. LOUIS J. ŽEFRAN, Embalming Apprentice.

[Illegible]ington Studio
JOHN F. GLOMB, Prop.
— FOTOGRAFSKI ZAVOD —
2006 West 22nd Street (Near Robey St.)
Phone: Canal 1807.
Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

A. WENCEL'S DAIRY
pasteurized Milk and Cream
WHOLESALE and RETAIL
1818 W. 22nd Str., Chicago, Ill.
Phone Roosevelt 3673
Slovenska mlekarna.
Steklenica MLEKA pomeni steklenico dobrega zdravja. Našo mleko je iz Elv[illegible] od farm, kjer so krave preiskane od živinozdravnikov, kakor [illegible] zakon. Ni zdravejše pijače na svetu, kakor je mleko. Posebno [illegible]že mleko za dojenčke od "Guernsey" krav, ki so pomolzene [illegible] pobine se že mleko prodaja.
Naša specialiteta: DOMAČE SIROVO MASLO in SIR.

Dobro meso – Dobra postrežba
se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!
MATH KREMESEC
SLOVENSKI MESAR
1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

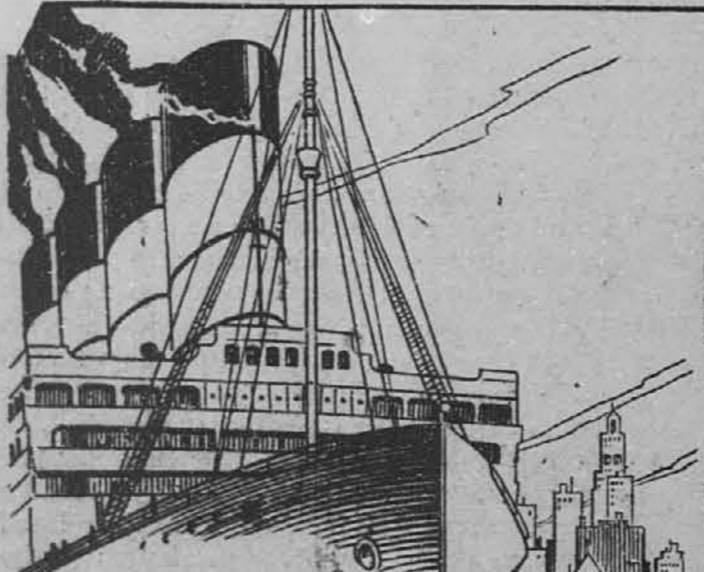

Za nadaljne informacije vprašajte kateregakoli Cunard agenta ali pišite na
CUNARD LINE
1022 Chester Ave.
Cleveland, O.

Iz NEW YORKA v JUGOSLAVIJO
pod osebnim vodstvom
VELIKONOČNI IZLET
NA PARNIKU
AQUITANIA
Odpluje iz New Yorka v Cherbourg
v PETEK, DNE 23. MARCA
Praznujte Velikonoč pri starših in sorodnikih, ki vas težko pričakujejo. Potujte pod izvežbanim vodstvom MR. A. MARKUS-A, člana newyorškega urada Cunard Line, ki bo skrbel za vas in za vašo prtjago. Potujte udobno. Prostori na "AQUITANIJI" so veliki in udobni. Domača hrana. Zajamčite si že sedaj povratno vožnjo in prištedite denar.